

ד' אייר, תשס"ז
22 אפריל, 2007
00207905

הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין מס' 7/2007 - שירות לקוחות / שומה / משפטית / אבטחת מידע

הנדון: מסירת מידע - מיסוי מקרקעין

א. כללי

הוראת ביצוע זו משלימה את הוראת ביצוע 50/92 - "אבטחת מידע והקצאת צופנים" מיום 19/11/92, שדנה בכללי אבטחת מידע באגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין בהתאם לסעיף 105 לחוק מיסוי מקרקעין וכן סעיף 50 לחוק מס רכוש וחובת הסודיות הקבועה בהם.

בעקבות שאלות שנשאלו ע"י משרדי מיסוי מקרקעין, ומכיוון שנמצא שהכללים לעניין מיסוי מקרקעין לא היו ברורים, מופצת הוראה זו בה יושם דגש על כללי אבטחת מידע בנושא מסירת מידע לגורמים השונים הפונים לקבל מידע בנוגע לנכסי מקרקעין.

הוראה זו אינה מתייחסת למאגר המידע שנפתח לציבור לפי סעיף 105א לחוק, אשר לגביו פורסמה הוראה נפרדת, הוראת ביצוע מסמ"ק מס' 13/2003 - "פתיחתו של מאגר מידע".

הכללים בהוראת ביצוע זו אינם באים במקום הכללים שבהוראת ביצוע מס' 50/92.

ב. תוכן העניינים

בהוראה זו יידונו הנושאים הבאים:

- סמכויות ייצוג במיסוי מקרקעין ומסירת מידע למייצג.
- חוות דעת מומחים.
- מסירת מידע לבן זוג.
- מסירת מידע במקרה של הורשה.
- מסירת מידע לאפוטרופוס הכללי.
- מסירת מידע לשמאים.
- מסירת מידע לראש ההוצאה לפועל.
- מסירת מידע לבעלי תפקידים במסגרת הליכי פירוק, פשיטת רגל, הסדרי נושים וכינוס.
- מסירת מידע למשטרה.
- מסירת מידע לרשויות המס.
- מסירת מידע למדינה זרה.
- מסירת מידע לרשות מקומית.
- מסירת מידע למשרד השיכון.
- מסירת מידע לעובדי הביטוח הלאומי.
- מסירת מידע במסגרת הליכים לקביעת שומה.
- מסירת מידע לבתי המשפט.
- מסירת מידע לפי סעיף 50 לחוק מס רכוש.
- מסירת מידע למרכז לגביית קנסות.
- מסירת מידע לרשות להלבנת הון.
- מסירת מידע ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- מסירת מידע למבקר המדינה.
- רישום מסירת המידע.
- בקשות אחרות למסירת מידע.
- סייג כללי למסירת מידע.

ג. רשימה פרטנית של סיטואציות למסירת מידע

1. מסירת מידע למייצג – כללי

ייצוג נישומים הינה פעולת שליחות שחל עליה חוק השליחות התשכ"א - 1965. על כן, ובהתחשב בחובת הסודיות שחלה על עובדי רשות המסים בישראל, ניתן לתת שירות למייצג רק אם הוכיח שהנישום נתן לו יפוי כוח כדין, כפי שיפורט להלן, לפעול בשמו בפני שלטונות המס, ובמסגרת אותה הרשאה בלבד.

2. מסירת מידע למייצג במיסוי מקרקעין

2.1 הייצוג ע"י עורך דין, רו"ח ויועץ-מס

2.1.1 סעיף 20(2) לחוק לשכת עורכי הדין התשכ"א - 1961 (להלן: "חוק לשכת עורכי הדין") קובע כי רק עו"ד רשאי לייצג אדם או לבצע בשמו כל פעולה אחרת בפני המנהל לעניין חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) התשכ"ג - 1963 (להלן: "חוק מיסוי מקרקעין"), אלא אם כן מדובר בייצוג או בפעולות של אחר שלא בדרך עיסוק ואשר נעשה ללא תמורה.

2.1.2 לגבי ייצוג בפני המנהל לעניין חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א - 1961, חלה הוראת סעיף 20(1) לחוק לשכת עורכי הדין לפיה הוגבל הייצוג לעו"ד בלבד לא לגבי "כל פעולה" אלא רק לגבי פעולות ועניינים שיפוטיים ומעין שיפוטיים.

מכאן שבמס רכוש, שאלות הנוגעות לעצם החבות במס, עריכת שומה וקביעתה וכיו"ב ואשר הינן נשוא להשגה ולערך הינן במהותן החלטות מעין שיפוטיות שהייצוג בהן מיוחד לעו"ד בלבד. לעומת זאת, ובהתאם לסעיף 109א לחוק מיסוי מקרקעין (שבח מכירה ורכישה), תשכ"ג - 1963 אשר הוסף במסגרת תיקון מס' 53 לחוק ותוקן במסגרת תיקון 54 לחוק, נקבע כאמור:

109א. ייצוג נישום בידי רואה חשבון (תיקון: תשס"ד, תשס"ה)

- (א) רואה חשבון או יועץ מס מייצג רשאי לייצג נישום בהליכים המתנהלים בפני המנהל או עובדי משרדו לפי סעיף 87, בכל הקשור לחישוב המס בלבד, בהתקיים כל אלה:
 - (1) מכירת הזכות במקרקעין או מכירת הזכות באגוד המקרקעין אינה פטורה ממס;
 - (2) הנישום חייב בהגשת דוח שנתי לפקיד השומה לפי סעיף 131(א) לפקודה.
- (ב) הוראת סעיף קטן (א) אינה באה לפגוע בזכותו של עורך דין על פי חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.
- (ג) לענין סעיף זה, "רואה חשבון" - כהגדרתו בחוק רואי חשבון, התשט"ו-1955.
- "יועץ מס מייצג" - כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005.

לפיכך ובהתאם לתיקון הנ"ל, מוסמכים בנוסף לעורכי הדין, גם רו"ח ויועצי מס כהגדרתם בחוק, לייצג נישומים לעניין החוק, בהשגות לפי סעיף 87 ובתנאים המצטברים עפ"י סעיף 109א לחוק, וזאת על אף האמור בסעיף 2.1.1 דלעיל.

2.1.4 כמו כן ולאור האמור לעיל, ניתן למנות שלוח שאינו עורך דין באמצעות יפוי כוח נוטריוני לבצוע פעולות טכניות בלבד, כגון קבלת מצב חשבון או אשורי מיסים לרשם המקרקעין, מסירתם וקבלתם של מסמכים אחרים, ביצוע תשלום המס וכיו"ב.

בכל מקרה בו מבקש השלוח (מיופה הכוח) לבצע פעולות טכניות, יש לקבל את יפוי הכוח הנוטריוני ולתיקו בתיק הנישום.

יובהר כי, אין לתת שירות כלשהו לשלוח שאינו עו"ד ללא קבלת יפוי כוח נוטריוני משולחו, לרבות מסירתם של שוברים לתשלום, למעט האמור בסעיף 2.1.3 דלעיל - באשר לזכות הייצוג בהשגה ע"י רו"ח ויועץ מס לפי סעיף 109א לחוק מיסוי מקרקעין.

2.2 טופס המש"ח כיפוי כוח למסירת מידע למייצג

יש לראות במילוי טופס המש"ח, כאשר המוכר/קונה ממלא את פרטי המייצג, כ"יפוי כוח" המוענק למייצג, המאפשר לו לייצג את הנישום בנוגע לשומה הספציפית הנוגעת לנושא המיוצג על ידו בטופס המש"ח, וכן לאפשר לו לברר כל פרט הכרוך באותה שומה, ובה בלבד.

האמור לעיל נכון רק במקרה בו המוכר או הקונה, לפי העניין, חותמים על טופס המש"ח.

אולם, אם רק המייצג חתם בשם הלקוח על טופס המש"ח ולא הומצא יפוי הכוח המלא, בלעדיו לא ניתן יהיה להסתפק בטופס המש"ח כיפוי כוח למסירת מידע.

בכל מקרה, טופס המש"ח ישמש "יפוי כוח" כאמור לעיל, כל עוד לא הופסק יפוי הכוח במפורש (הודעה מפורשת של הנישום או המייצג על הפסקת הייצוג) או במשתמע כגון ע"י מינוי מייצג חדש.

במקרה והנישום נפטר, יש לבדוק את יפוי הכוח ואת האפשרות המייצג להמשיך לייצג, בהתחשב בכך שפג תוקפו של יפוי הכוח במות הנישום והוא רשאי להמשיך בייצוג רק במקרים מסוימים; לדוגמה, אם המייצג מייצג את הקונה ואת המוכר או אם יפוי הכוח שניתן לו הוא יפוי כוח בלתי חוזר הבא להבטיח זכותו של אדם אחר.

3. חוות דעת מומחים

במקרים מסוימים ולצורך עריכת השומה נדרשים הסברים והבהרות מטעמו של הנישום או מומחה מטעמו: שמאי (לעניין השווי), רו"ח, עו"ד, יועץ מס (לעניין תיאום פחת, הוצאות מימון וכדומה), (להלן: "ה"מומחה").

בהינתן יפוי כוח מתאים (נוטריוני) ע"י הנישום ל"מומחה" מטעמו, ניתן למסור מידע והסברים לצורך השומה ל"מומחה" ובמידת הצורך ניתן לשמוע הבהרות בעל פה ולקיים דיון עם ה"מומחה", וזאת בכל הקשור לחוות דעתו המקצועית.

לצורך כך אין מניעה לגלות ל"מומחה" מידע מתוך התיק, מידע שהיה ניתן לנישום עצמו, ובלבד שהדבר נדרש לגבי חוות-דעתו והומצא לצורך כך יפוי כוח מתאים.

מסירת מידע לבן זוג

.4

4.1 בחוק מס רכוש ובחוק מיסוי מקרקעין אין הוראה המעניקה זכות לאדם לקבל מידע המתייחס לבן זוגו.

בפקודת מס הכנסה סעיף 231 קובע כי רשאי אדם לקבל כל פרט בדו"ח שהגיש בן זוגו לגבי התקופה בה היו נשואים וחיו יחד ובהתקיים התנאים בסעיף 231.

הוראת סעיף 231 לפקודת מס הכנסה לא חלה בביצוע חוק מיסוי מקרקעין וחוק מס רכוש.

על כן, רק לגבי פרטים משומת המס לפי חוק מיסוי מקרקעין הנכללים בדו"ח המוגש למס הכנסה, חלות הוראות סעיף 231 לפקודה. מימוש זכות זאת היא מפקיד השומה ולא ממנהל מיסוי מקרקעין.

4.2 פרטים ונתונים הנכללים בהצהרת הנישום בטופס מש"ח חתום ע"י שני בני הזוג, שניהם רשאים לראות.

כל מסמך אחר הנלווה להצהרת בני הזוג ואשר חתום רק ע"י אחד מהם – לא יוצג בפני בן הזוג האחר שאינו חתום עליו.

בכל מקרה של פנייה לקבל נתונים, יש לבדוק מי חתום על טופס המש"ח.

4.3 יחד עם זאת, כתוצאה מעקרון התא המשפחתי הקבוע בסעיף 49(ב), במכירה של דירת מגורים קיימים מקרים בהם כתוצאה ממכירת דירה ע"י אחד מבני הזוג תהיינה השלכות בחבות המס של בן הזוג השני במכירת דירה אחרת.

סיטואציה דומה יכולה לעלות לעניין חישוב המס החל ברכישת דירת מגורים באשר למניין הדירות שבחזקת התא המשפחתי.

במקרה בו אדם מבקש בכתב לדעת אם הוא זכאי לפטור ממס או לא וזכאותו לפטור תלויה בעסקאות שעשה בן זוגו בדירת מגורים אחרת, ניתן למסור לאותו אדם את עצם עובדת מכירת הדירה בפטור ע"י בן הזוג וכן את יום המכירה. במקרה זה אין למסור לאותו אדם נתונים על דירה שבן הזוג השני מכר, כגון: מיקום הדירה, זהות הרוכש, מחירה וכיו"ב.

במקרים אחרים בהם נדרש מידע נוסף ע"י אדם בנוגע לנכסי בן זוגו והנדרש לצורך שומתו של אותו אדם, יש לפנות למח' שומת מקרקעין בנציבות.

5. מסירת מידע במקרה של הורשה

5.1 מסירת מידע ליורשים

5.1.1 במות אדם עובר עזבונו ליורשיו (סעיף 1 לחוק הירושה התשכ"ה – 1965).

לפיכך, אין מניעה למסור מידע ליורש ביחס לנכסי המוריש אשר אותם הוא ירש עם הצגת צו הירושה או צו קיום צוואה מקורי או נאמן למקור, והכל רק כפי שמופיע במרשמי המחשב של רשות המיסים בישראל.

- יורש יוכל לקבל מידע אודות נכסי המוריש בהתקיים התנאים הבאים:
- א. הצגת צו ירושה או צו קיום צוואה מבית המשפט.
 - ב. היורש מופיע ברשימת היורשים.
 - ג. לא ימסר מידע ליורש בנכס שאין לו חלק בירושתו.

5.1.2 בכפוף לאמור בסעיף 5.1.3 להלן, יורש שקיבל נכסים על פי צו ירושה ובאין צוואה יהיה רשאי לקבל מידע על כל הנכסים של המוריש שהיו בבעלותו בזמן פטירתו. למשל: מוריש שלא ערך צוואה, כל אחד מהיורשים על פי צו הירושה יהא זכאי לקבל מידע על כל נכסיו של המוריש שהיו בבעלותו בזמן פטירתו והכל כפי המופיע במרשמים שבידו.

עמדה זו משנה עמדה קודמת שנקטה בעבר בעניין זה.

ואולם, אין בכך כדי להתיר מסירת מידע על נכסים שהיו בידי המוריש ונמכרו על ידו לפני פטירתו.

5.1.3 בכפוף לאמור בסעיף קטן 5.1.4 להלן, יורש שיורש ע"פ צו קיום צוואה נכסים ספציפיים, יהא רשאי לקבל מידע רק לגבי אותם הנכסים וזאת בין אם ירש אותם בחלקים בלתי מסוימים (במושע) ובין אם לבדו.

לגבי נכסים אחרים של המוריש אותם לא ציווה בצוואתו ליורש מסוים כלשהוא (ומשמעו של דבר שאת אותם נכסים ירשו היורשים על פי דין), יהיה זכאי כל אחד מהיורשים לקבל מידע אודות נכסים אלו שאותם לא ציווה המוריש ליורש ספציפי. לדוגמא: צוואה בה מצווה המוריש כי מגרש מסוים יעבור עם פטירתו למוסד ציבורי ואילו לגבי שאר נכסיו אין הוראות בצוואה להעבירם ליורש כלשהו. במקרה הזה יורשיו על פי דין של המנוח לא יהיו זכאים לקבל מידע אודות אותו מגרש שציווה המוריש למוסד הציבורי ויהיו רשאים לקבל רק מידע אודות שאר נכסיו.

5.1.4 לא ימסר מידע כאמור בסעיפים 5.1.2 ו- 5.1.3 דלעיל ליורש אלא אם כן הציג מבקש המידע צו ירושה או צו קיום צוואה מקורי או נאמן למקור לפי העניין, המזהים אותו מפורשות כיורש על פי דין או ע"פ צוואה.

5.2 מסירת מידע למנהל עיזבון

5.2.1 מינוי מנהל עיזבון נעשה על פי החלטת בית המשפט לפי בקשת מעוניין בדבר (סעיף 78א) לחוק הירושה) כגון: יורש, נושה, מדינה וכיו"ב, או בהתאם להוראת המוריש בצוואתו למנות מנהל עיזבון (סעיף 81 לחוק הירושה), ויכול שיעשה בין לפני מתן צו ירושה / קיום צוואה ובין לאחריו.

5.2.2 מונה מנהל עיזבון על פי צו של בית המשפט לפני מתן צו קיום צוואה/ירושה, יהא רשאי מנהל העיזבון בלבד (ולא היורשים) לקבל כל מידע ביחס לנכסי המוריש שעליהם התמנה כמנהל העיזבון.

5.2.3 מונה מנהל עיזבון וניתן צו ירושה/ צו קיום צוואה, יהיה מנהל העיזבון רשאי לקבל מידע כאמור בפסקה 5.2.1 ואילו היורשים על פי דין וצוואה יהיו רשאים לקבל מידע - כאמור בפסקאות 5.1.2 ו- 5.1.3.

5.3 מסירת מידע לצורך הזכאות לפטורים לפי סעיפים 49ב(5) ו- 49ב(6)

הכלל הוא שהמידע הנמסר ליורשים כאמור לעיל מתייחס רק למצבת הנכסים של המוריש במועד פטירתו. יודגש שאין היורשים זכאים לקבל מידע בנוגע לעסקאות העבר של המוריש.

יחד עם זאת, ישנם מקרים בהם עסקאות שנעשו ע"י המוריש בחייו משפיעות על חבות היורשים במס, על כן יש צורך במסירת מידע לגביהן ליורשים כלהלן:

5.3.1 סעיפים 49ב(5) ו- 49ב(6) לחוק מיסוי מקרקעין קובעים כי מכירה של דירת מגורים מזכה (כהגדרתה בפרק חמישי 1) שקיבל המוכר בירושה, תהא פטורה ממס בהתקיים מספר תנאים מצטברים, וביניהם:

א. לפני פטירתו היה המוריש בעלה של דירת מגורים אחת בלבד;

ב. אילו היה המוריש עדיין בחיים ומוכר את דירת המגורים, היה פטור ממס בשל המכירה;

5.3.2 יוצא אפוא שזכאות היורשים או המוסד הציבורי לפטור, תלויה, בין השאר, בזכאותו של המוריש לפטור ובזכותה של בת זוגו, ובמספר הדירות שהיו בבעלותו ערב פטירתו.

5.3.3 לפיכך זכאי יורש דירת מגורים כאמור לקבל מידע בנוגע להיות הדירה דירת מגורים יחידה של המוריש, וכן לגבי העובדה באם נמכרה ע"י המוריש או בן/בת זוגו ב- 4 השנים האחרונות דירת מגורים אחרת בפטור ממס.

יובהר כי אם היורש ע"פ דין או על פי צוואה אינו בן זוגו או צאצא של המוריש או בן זוגו של צאצא של המוריש כנדרש בסעיף 49ב(5)(א) או אם היורש אינו מוסד ציבורי כנדרש בסעיף 49ב(6), אין למסור מידע כאמור.

5.3.4 יודגש כי לאחר חלוקת העיזבון בין היורשים, אין למסור מידע ליורש מסויים לגבי נכס שחולק ליורש אחר.

6. מסירת מידע לאפוטרופוס הכללי

האפוטרופוס הכללי בתוקף תפקידו לפי חוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח – 1978 (להלן: "חוק האפוטרופוס") מופקד על ניהולם של נכסים שלא נמצא מי שרשאי ומסוגל לנהוג בו מנהג בעלים או לנהלו או שבעלו אינו ידוע.

בהתאם להיתר שר האוצר, ניתן למסור לאפוטרופוס הכללי, לפי בקשתו, ידיעות בקשר לנכסים עזובים שבניהולו לצורך ביצוע חוק האפוטרופוס. על הידיעות שנמסרו לפי ההיתר חלות הוראות הסודיות.

מסירת מידע לשמאים

7.

בהתאם להיתר שר האוצר שניתן ביום 7 ביוני 1965 ניתן למסור מידע לשמאי הממשלתי, והכל בכפוף לתנאים הקבועים בו וכמפורט בהוראת ביצוע מיסוי מקרקעין מס' 7/2004 "מסירת מידע לשמאי מקרקעין – שמאים ממשלתיים ושמאים לפי חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965".

בנוסף קובעות הוראות חוק התכנון והבניה מקרים בהם ניתן למסור מידע לשמאי לצורך שומת פיצויים לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה (פיצויים עקב פגיעה ע"י תוכנית), וכן לשמאים המכנינים את שומת היטל ההשבחה לפי התוספת השלישית לחוק התכנון והבניה.

לא ימסר מידע לשמאים כאמור בסעיף זה אלא בהתאם להוראות המפורטות בהוראת הביצוע מיסוי מקרקעין מס' 7/2004 "מסירת מידע לשמאי מקרקעין..." הנ"ל, וכן בהתאם לתיקון מס' 74 לחוק התכנון והבניה משנת 2005 המאפשר מסירת מידע לא רק לשמאי המכריע אלא לכל שמאי שמונה לפי סעיף 198 לחוק האמור.

מסירת מידע לראש ההוצאה לפועל על פי סעיף 7ב(א) לחוק ההוצאה לפועל

8.

סעיף 7ב(א) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז – 1967 (להלן: "חוק ההוצאה לפועל"), מאפשר לראש ההוצאה לפועל לאסוף מידע ממקורות שונים לרבות משלטונות המס, בהם שלטונות מיסוי מקרקעין על נכסי החייב במקרים מסוימים, וזאת כאשר מוגשות בקשות על ידי החייב, ולאחר שהחייב מסר כתב ויתור על סודיות. בעניין זה ראה חוזר מס הכנסה 5/2004. יש לפעול בהתאם לאמור בו בשינויים המחויבים לעניין מיסוי מקרקעין.

העברת מידע לבעלי תפקידים במסגרת הליכי פירוק, פש"ר, הסדרי נושים וכינוס נכסים

9.

כללים והנחיות להעברת מידע מידי רשות המס לידי בעלי תפקידים שונים כגון: מפרק חברה, נאמן על נכסי פושט רגל, כונס נכסים, נקבעו בחוזר מס הכנסה 15/99 – "פירוק, כינוס נכסים ופש"ר".

מסירת מידע למשטרה

10.

אין למסור מידע למשטרה, אלא אם יש היתר שר האוצר למסור את המידע הספציפי שהתבקש.

כל בקשה למסירת מידע שמתקבלת מהמשטרה יש להודיע לפונה כי עליו לפנות אל חטיבת שירות לקוחות, הממונה על יישום חוק חופש המידע אשר יעביר את הבקשה לסמנכ"ל בכיר חקירות ברשות המסים בהתאם להנחיה מספר 03.300.230 של מחלקת חקירות ותביעות במשטרת ישראל "אופן קבלת מידע על נישומים מרשויות המס".

11. מסירת מידע בין רשויות המס

11.1 החוק לתיקון דיני מיסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז – 1967, (להלן: "חוק חילופי ידיעות") קובע את האפשרות והתנאים בהם ניתן למסור ידיעות בין רשות מס אחת לרשות מס אחרת, כאשר רשות מס מוגדרת בחוק כמי שמועסק בביצועו של חוק הדן בהטלת מיסים או תשלומי חובה ששר האוצר ממונה על ביצועו. כך, למשל, עובדי מס רכוש ועובדי מס שבח הם רשויות מס נפרדות לצורך חוק חילופי ידיעות.

11.2 סעיף 2 לחוק חילופי ידיעות קובע:

"על אף האמור בחוקי המיסים לעניין חובת שמירת הסודיות על ידי רשויות המס, תהא רשות מס רשאית למסור לרשות מס אחרת ידיעות שהרשות המקבלת רשאית לדרוש או לקבל אותן על פי דין מכל מקור אחר".

11.3 רשויות המס הרשאיות לקבל מידע ולמסור מידע זו לזו מכוח החוק הן:

מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מס רכוש, מע"מ, המכס, מס קנייה, מס בולים, בלו על הדלק.

11.4 יודגש כי, על ידיעות שנתקבלו ע"י רשות מס אחת מרשות מס אחרת לפי חוק חילופי ידיעות, חלות הוראות הסודיות החלות על רשות המס שמסרה את הידיעות. הרשות המקבלת את הידיעות אינה רשאית לגלותן, אלא לענין ביצוע החוק שבביצועו היא מועסקת ולענין הגשת תביעה פלילית על עבירה על אותו חוק.

לפיכך, מסירת מידע בתוך רשות המסים תתבצע דרך מתאם אבטחת המידע שבמשרד האזורי. המידע ימסר רק כשתוצג תעודה של הגורם המוסמך הרשאי לבקש את המידע, ומתאם אבטחת המידע יערוך רישום הן לגבי זהות הגורם מבקש המידע והן לגבי המידע המבוקש.

12. מסירת מידע למדינה זרה

הנחיות בדבר מסירת מידע למדינה שיש לה עם מדינת ישראל אמנה למניעת כפל מס פורסמו בחוזר מס הכנסה 17/03 בנושא חילופי מידע בין מדיניות אמנה.

כל פניה של מדינה זרה לקבל מידע יש להפנות למחלקה למיסוי בינלאומי שבחטיבה המקצועית.

13. מסירת מידע לרשות מקומית

בקשות למסירת מידע לרשות מקומית יש להעביר אל הממונה על יישום חוק חופש המידע (הממונה). אין באמור לעיל כדי לפגוע בסמכות המשרד למסור לרשות המקומית מידע פרטני על פי הוראות סעיף 50 לחוק מס רכוש (ראה להלן סעיף 18 לחוזר זה). לפיכך, מסירת המידע לרשות המקומית תעשה רק לאחר קבלת אישור הממונה והנחיותיו.

14. מסירת מידע למשרד השיכון

ביום 28 במרץ 2001 ניתן היתר שר האוצר לפי סעיף 50 לחוק מס רכוש וסעיף 105 לחוק מיסוי מקרקעין הקובע כי ניתן למנהל רשות המסים או למי שהוסמך לכך היתר למסור ידיעות על בעלות במקרקעין למשרד הבינוי והשיכון לצורך ביצוע חוק ששר הבינוי והשיכון ממונה על ביצועו והמחייב בדיקת בעלויות במקרקעין של אדם.

לפיכך, ניתן למסור מידע למשרד השיכון בהתאם להיתר שר האוצר וזאת רק בנוגע לבעלויות במקרקעין (דהיינו, אין למסור מידע לגבי שווי המקרקעין).

15. מסירת מידע לבטוח הלאומי

המוסד לביטוח לאומי אינו רשות מס לפי חוק חילופי ידיעות וכמו כן לא ניתן היתר כללי אחר של שר האוצר.

יוער כי לגבי מסירת מידע לפי פקודת מס הכנסה סעיף 235(ב) לפקודה מאפשר בתנאים מסוימים לפקיד השומה למסור מידע בנוגע להכנסתו של אדם. סעיף 235(ב) לפקודת מס הכנסה אינו חל לגבי מידע הנמצא בידי רשויות מיסוי מקרקעין.

לפיכך, אין למסור מידע לביטוח לאומי אלא אם ניתן לכך היתר פרטני משר האוצר או מי שהסמכות הואצלה לו.

יש אפוא להודיע לפונים מהמוסד לבטוח לאומי, בבקשות למסירת מידע כי עליהם לפנות אל הממונה על יישום חוק חופש המידע ברשות המסים.

16. מסירת מידע במסגרת הליכים לקביעת שומה (לרבות ועדות ערר ובתי משפט)

סעיף 50 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים וסעיף 105 לחוק מיסוי מקרקעין אינם אוסרים מסירת מידע הדרוש לביצוע חוקים אלה.

בכל מקרה של מתן החלטה בהשגה או במסירת כתב תשובה לוועדות ערר או לבית המשפט, יש להביא את כל המידע אשר שימש בסיס להחלטת המנהל או של מי שהוסמך על ידו, ובלבד שלא ימסר מידע על הצדדים לעסקה.

17. מסירת מידע לבית המשפט שלא לצורך חוק מיסוי מקרקעין וחוק מס רכוש

ככלל, אין לבית המשפט סמכות להתיר גילוי של מידע שחל עליו חסיון מכוח סעיף 105 לחוק מיסוי מקרקעין וסעיף 50 לחוק מס רכוש.

החלטות שיפוטיות המורות למנהל לעשות כן, יועברו לטיפולו של הרפרנט המשפטי למשרד.

18. מסירת מידע לפי סעיף 50 לחוק מס רכוש

סעיף 50 לחוק מס רכוש מתיר גילויין של ידיעות בקשר לבעלות בקרקע כהגדרתה באותו חוק (קרקע שהיתה נתונה לשומת מס רכוש מכוח החוק).

כל מידע אחר שהגיע לעובד מס רכוש בתוקף תפקידו, לא ניתן לגלותו אלא לצורך ביצוע חוק מס רכוש או בקשר עם תביעה פלילית על עבירה לפי חוק זה. העובר על הוראה זו צפוי לעונש מאסר שנה.

לפיכך, כאשר נמסרים פרטי זיהוי של קרקע (גוש חלקה) ניתן למסור פרטים על הבעלות בלבד.

אין באמור משום היתר למסירת מידע לצד ג' על הקרקעות של אדם כאשר נמסרים פרטי הזיהוי שלו (שם ו/או מס תעודת זהות).

בתיקון 16 לחוק משנת 1981 חל תיקון ובוטל חיוב מס רכוש על נכסים שאינם קרקע. קיימים היתרים של שר האוצר למסירת מידע שהוצאו מכוח חוק מס רכוש בנוסחו לפני תיקון 16 לחוק לגבי נכסים שאינם קרקע. יובהר כי המידע שיימסר מכוח היתרים אלה יתייחס רק לקרקע כהגדרת המונח בחוק.

יש לציין במידע שיימסר כי החל משנת 2000 שיעור מס רכוש הינו 0%.
לפיכך, משנת 2000 אין עדכון על דיוחי מס רכוש, והמידע נכון עד לשנת 2000 בלבד.

19. מרכז לגביית קנסות

המרכז לגביית קנסות רשאי על פי חוק המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות, תשנ"ה – 1995, לקבל סוגים מסוימים של מידע משלטונות המס.

מוסכם עם המרכז לגביית קנסות כי המידע יימסר להם ישירות ממחלקת מודיעין, ולא יהיו פניות ישירות מהמרכז למשרדי השומה ומיסוי מקרקעין.

בקשות כאמור למשרדים, יש להפנות למחלקת המודיעין.

20. הרשות להלבנת הון

20.1 חוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") נועד למנוע החזרת כספי עבירה למחזור פעילות חוקי וכן למנוע רווח מהעברייני.

בהתאם לחוק איסור הלבנת הון הוקמה "רשות מוסמכת" אשר מנהלת, בין היתר, מאגר מידע במשרד המשפטים אשר אליו יגיעו דיווחים המתחייבים לפי החוק.

20.2 על פי סעיף 31 לחוק לאיסור הלבנת הון, ה"רשות המוסמכת" רשאית לדרוש מרשות מס מידע הדרוש לה לצורך אכיפתו של החוק לאיסור הלבנת הון.

יובהר כי אין המדובר בהרשאה כללית לרשות לקבל מידע מרשות המס אלא על ה"רשות המוסמכת" לפנות בבקשה לקבלת מידע לכל מקרה ספציפי, ובקשתה תבחן ע"י שר האוצר באופן מהיר ותטופל ללא דיחוי כמתחייב מהוראת סעיף 31(א) לחוק.

יודגש כי מסירת המידע כפופה להיתר של שר האוצר.

המידע שיימסר ל"רשות המוסמכת" בהיתר שר האוצר הינו מידע חסוי וחל איסור על ה"רשות המוסמכת" לעשות בו שימוש או לגלותו שלא בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 30 לחוק לאיסור הלבנת הון.

20.3 לאור האמור לעיל, בקשה שתוגש ע"י ה"רשות המוסמכת" למסירת מידע מרשות המיסים בישראל בהתאם לחוק לאיסור הלבנת הון, תועבר לסמנכ"ל בכיר חקירות, אשר יטפל בבקשה להסרת חיסיון ע"י שר האוצר או מי שהסמכות הואצלה לו.

21. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

21.1 על פי פקודת הסטטיסטיקה, מותר לסטטיסטיקן לדרוש ממוסד ממוסדות המדינה למסור לו ידיעות, רשומות ותעודות, בהתאם לסעיפים 11, 13 ו- 15 לאותה פקודה וזאת על אף האמור בכל דין האוסר מסירת ידיעות או המחייב את שמירתן בסוד.

סעיף 15א לפקודת הסטטיסטיקה מחייב כל עובד ציבור, שלדעת הסטטיסטיקן אפשר להשיג ממנו מידע הנוגע לעניין לגביו אישרה הממשלה איסוף סטטיסטיקה, לתת לסטטיסטיקן ידיעות, רשומות ותעודות הנמצאות ברשותו.

לעניין זה "עובד ציבור" – אדם השומר או הממונה על רשומות או תעודות של המדינה, רשות מקומית וכו' או אדם שלדעת הסטטיסטיקן אפשר להשיג ממנו מידע הנוגע לעניין.

21.2 קיימת אפוא חובה על פי דין לספק לסטטיסטיקן או לעובד מוסמך – דהיינו פוקד, שליח וכל אדם שהוסמך לעניין פלוני בכל תקנה לפי פקודת הסטטיסטיקה או בכתב מאת הסטטיסטיקן – ידיעות, רשומות ותעודות הנמצאות ברשות מוסדות המדינה.

ההוראות שבפקודת הסטטיסטיקה, המחייבות מסירת ידיעות לסטטיסטיקן כאמור לעיל, גוברות על ההוראות שבחוקי מס רכוש ומיסוי מקרקעין.

21.3 כתוצאה מהאמור לעיל, משרדי מיסוי מקרקעין רשאים לספק לסטטיסטיקן או לעובד מוסמך, ללא צורך בהיתר משר האוצר, את כל האינפורמציה הדרושה לו לצורך טיפול בנושא מסוים, שבגדר פקודת הסטטיסטיקה.

21.4 יש למסור מידע לעובדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה רק אם יש בידם מסמך שכלולים בו התנאים הבאים:

(1) אישור הסטטיסטיקן הממשלתי כי העובד המבקש את המידע הוא עובד מוסמך מטעמו.

(2) המסמך מפרט את הנושא בגינו דרושות הידיעות.

(3) אישור הסטטיסטיקן הממשלתי כי הידיעות דרושות ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה לענין לגביו ניתן אישור הממשלה לאיסוף סטטיסטיקה.

22. מבקר המדינה

עובדי משרד מבקר המדינה מוסמכים לעיין בתיקי עסקאות ולקבל כל מידע לפי דרישתם מכוח חוק יסוד מבקר המדינה.

עיון בתיקי עסקאות יתאפשר לעובדי מבקר המדינה שיציגו בפני רכז החוליה אישור חתום בידי הממונה על אגף ט' במשרד מבקר המדינה בציון נושא הביקורת אליו תצורף תעודת מבקר בת תוקף, מטעם מנכ"ל משרד מבקר המדינה.

יודגש כי מבקר המדינה יכול שיפעל מכוח תפקידו כמבקר המדינה ומכוח תפקידו כנציב תלונות הציבור.

ד. הוראות שונות

1. רישום מסירת מידע

כל מסירת מידע במשרד אזורי תתבצע אך ורק דרך מתאם אבטחת המידע שבמשרד. המידע יימסר רק לאחר שתוצג תעודה של הגורם המוסמך הרשאי לבקש את המידע. מתאם אבטחת המידע יערוך רשום הן לגבי זהות הגורם מבקש המידע והן לגבי המידע המבוקש. הרישום יישמר בקלסר נפרד. מצ"ב כנספת, דוגמת טופס רישום.

2. בקשות אחרות למסירת מידע

בקשות אחרות למסירת מידע אשר אינן מוסדרות בהוראת ביצוע זו, אין המשרדים רשאים למסור את המידע המבוקש לגביהן והבקשה תועבר אל הממונה על רישום חוק חופש המידע שבחטיבת שירות לקוחות ברשות המסים.

3. סייג כללי למסירת מידע

3.1 בעת מסירת מידע כאמור בהוראת ביצוע זו יש לציין לגבי מידע שנלקח במרשמי המחשב כי המידע נלקח ממרשמי המחשב המשמשים לצורך מיסוי ולצורך כך בלבד.

3.2 יצויין כי חל איסור למסור מידע שנתקבל ממאגר מידע של גוף ציבורי אחר וזאת בשל ההוראות מכוח חוק הגנת הפרטיות.

בברכה,

רשות המסים בישראל

נספח

משרד אזורי _____

רישום מסירת מידע

בהתאם להוראות פרק ד סעיף 1 להוראת הביצוע, יש למלא את הפרטים הבאים:

תאריך מסירת המידע: _____

הגוף לו נמסר המידע: _____

שם העובד שלו נמסר המידע: _____

פרטי המידע שנמסר: _____

פרטי מוסר המידע: _____

חתימת מוסר המידע: _____